IX. évfolyam. Celldömölk 1913 augusztus 31. 35 szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelenik minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonkent 20 fillér.

Felelős szerkesztő: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön. Ide intézendők a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Az iskolaév kezdetén.

Elmult a vakáció, az a két hónap, mely után annyira vágyott már professzor, tanitó és tanitvány egyaránt.

Az a két hónap, mely alatt üdülést keresett a tanitás nagy munkája után az oktató, pihenést talált a tiz hónapi fáradozás után a tanuló.

A nagyobb községek és a városok népiskolái már szeptember elején megtelnek, ám a falusi iskolák növendékei még vakációznak tovább, illetőleg a nagyobbak járnak ki a mezőre.

Megkezdődött a diligenciá, a polgáriskolák, valamint a középiskolák termei megteltek tanulni vágyó muzsafiakkal, kiket szülei mindmegannyi kiváló tehetség gyanánt irattak be.

Mert kétségtelen az, hogy minden szülő elfogult gyermekével szemben. — Ragyogó aranyvárat épit a gyermek tehetségére, jövőjére, amely legtöbb esetben ködfátyolként oszlik szét.

De nem csoda, hiszen minden szülő gyermekében véli föltalálni a jövő reményét, aggkorának támaszát s minden szülő azon fáradozik, hogy gyermekének nagyobb szellemi képzettséget, jöbb jövőt biztositson, mint aminő neki van.

A kereskedő, iparos, sőt a tehetősebb földmives is nem saját szakmájában képezi ki, hanem tudományos pályára adja gyermekét, »legyen külömb ember, mint az apja«, — szokták mondani.

Ám e szavak sok esetben nem a szülői gondoskodás, hanem az indokolatlan hiuság kifejezései, a csillogni vágyás, a magyarság e speciális nemzeti hibájának éretlen gyümölcsei.

Mert sok szülő nem gondolja meg, hogy a gyermek, akit tudományos pályára szánt, talán képességgel sem bir arra; nem gondolja meg, hogy az az életpálya, melyen ő halad, elég módot nyujt gyermekének is a tisztességes lét föntartására, hanem gyakran — minden képesség nélkül, indokolatlanul is, — tudományos pályára erőszakolja.

Innen van aztán a középiskolák, különösen a gimnáziumok tultömöttsége. A közmüvelődés érdekében semmi kifogásunk sincs ellene, sőt nagyobb mérvü nyereségnek tartjuk azt, ha a honnak minél több gyermeke sajátitja el az általános müveltséget.

A civilizáció ma már a nem tudományos pályán levő egyéntől, kereskedőtől, iparostól is nagyobbfoku müveltséget követel, amit csak több évi tanulás után szerezhet meg. Gazdasági, vasuti tiszteknél az érettségi bizonyitvány nélkülözhetetlen föltétel. De bármely pályán is az általános müveltség csak előnyére, hasznára válik annak, ki azt megszerezte, nevelési erkölcsi értékét, tekintélyét Hanem igenis szavunk van az ellen, hogy a gimnáziumi oktatás ne tekintessék oly lépcsőnek, melynek okvetlenül el kell érni legfölsőbb fokát, a magasabb szakoktatást: szavunk van az ellen, hogy *tudományos pályára ne kényszerittessenek azok, akiknek arra tehetsége, képessége, hajlama nincs.*

A tudományos pályán ma már különben is torlódás észlelhető. Ügyvédek, orvosok, mérnökök között igen nagy azoknak a száma, kiknek részére a nagy fáradsággal megszerzett oklevél nem nyujt a tisztességes megélhetésre elegendő alapot; igen nagy azoknak a száma, kik oklevéllel kezükben minden keresetforrás nélkül állanak.

S ha vizsgáljuk ennek okát, azt találjuk, hogy a társadalmi viszonyok koronkénti fejlődése szerint egyik, vagy másik pálya volt az, melyen a tultömöttség időszakonként jelentkezett; a szerint, amint anyagi eredmény tekintetében egyik, vagy másik pálya jövedelmezőbbnek igérkezett vagy a közéletben előnyösebbnek mutatkozott.

Az alkotmány helyreállitása után az ügyvédi pálya volt az, melyre seregesen tódult az ifjuság. — A politikai szereplési vágy, a betöltetlen tisztviselői, birói és ügyvédi állások csábitottak erre; a rohamos vasutépitések korszakában pedig a technika, a közegészségügy rendezése és a körorvosi állások rendszeresitése után az orvosi pálya volt az aspiránsok által tulnyomó mértékben igénybe véve.

És nagyon természetes, hogy egyik életpálya sem volt képes ama nagy kontingensnek, mely reá tódult, biztos egzisztenciát nyujtani. A tehetségesebbek, vagy azok, kiket a mai világban mindenható protekció segitett előre, elfoglalták a tért azok előtt, kiket sem a tehetség, sem a protekció nem gyámolitott. (Sokszor a *szerencse* is közrejátszik, néha meg a hizelgés, a hajlongás stb.) Ez utóbbiakból tanult proletárok lettek, olyanok, kik tisztességtelen eszközökkel küzdenek a létért. Olyanok, akik dolgozni nem akarnak s mint rákfene élődnek a társadalomnak testén.

Intő példa ez arra, hogy a tudományos pályát csak az válassza, akinek arra hajlama, képessége és tehetsége van, mert e nélkül — a tömött életpályán — boldogulni nem fog.

De kiminden is, a mezőgazdaság, a kereskedelem és ipar az, ami hazánkban még kellőleg fejlesztve, kellőleg kiaknazva nincs; ez a tér az, melyen a mai nemzedék, a mai ifjuság, kisebb tudományos képzettség mellett is nagyobb eredménnyel működhetik, melyen ugy saját egzisztenciáját, mint a haza javát előmozdithatja. Ime: mindezekből következik, hogy *első sorban* jó népiskolákra és polgári iskolákra, — azután ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági szakiskolákra van szükségünk.

A községi közigazgatási tanfolyam reformja.

Tudvalevőleg a belügyminiszter körrendelettel szabályozza a községi közigazgatási tanfolyamok uj rendjét. Az eddigi nyolc helyett jövőben négy városban lesz közigazgatási tanfolyam és pedig Kassán, Marosvásárhelyen, Nagybecskereken és Szombathelyen (ez utóbbinak igazgatójává Herbst Géza alispán neveztetett ki.) A belügyminisz-

A Dunántul legnagyobb és legrégibb cége!

KRAUSZ és KOREIN NAGYÁRUHÁZA PÁPÁN.

Legjobb anyagból készült, legujabb fazonu **női és gyermekfelöltöt** a közelgő őszi szezonra előnyös áron ajánlja a t. vevőközönség szives figyelmébe. — Választékot szivesen küldünk, felvilágositásokkal készséggel szolgálunk. — **Szigoruan szabott árak!**

ter a tanfolyam tanitási tervét is reformálta. A közigazgatási és jogi anyagon kivül a községi közigazgatási föladatokat a szocialis fejlődés kérdéseivel is összekapcsolja a tanfolyam uj terve. Ebből a szempontból figyelemreméltó *a jegyző szociális föladatai* cimmel fölvett uj tárgy. A körrendelet szerint e tárgy keretébe a következő kérdések tartoznak:

A község gazdasági működése (ingatlanok hasznositása, községi üzemek stb.) kapcsolatban a községi háztartás statisztika ismertetésével; gazdasági és ipari mellékfoglalkozások, különösen a téli háziipar; biztositási ügy, különösen biztositás baleset, betegség, rokkantság és halál esetére; állatbiztositás; társadalmi higiénia, különösen a néptáplálkozás, ivóviz, lakásügy, tömeges betegségek ellen való védekezés; a tüzoltás ügye; községi kultura: könyvtárügy, olvasókörök, természeti és müemlékek védelme, népmüvészet gondozása.

Figyelemreméltó ujitása a szabályzatnak, hogy a szóbeli előadások mellett különös sulyt vet a tanitás irásbeli részére. Elrendeli, hogy az előadott anyaggal párhuzamosan az azzal kapcsolatos jegyzői tennivalókból rendszeres irásbeli gyakorlatokat kell tartani, hogy ilykép a nehezen érthető, zavaros és magyartalan stilust a hivatalos fogalmazásnak modernebb és értelmesebb módja váltsa föl.

Amaz fontos, közszolgálati érdek szempontjából, hogy a tisztviselők lehetően igyekezzenek megtanulni azt az idegen nyelvet, amelyet a közigazgatási területükön a népesség számottevő része beszél, mindegyik tanfolyamon az önként jelentkezők számára rendszeres oktatást kell nyujtani a hazai nemzetiségi (német, tót, román és szerb) nyelvek valamelyikéből. Az oktatásnak első sorban arra kell irányulnia, hogy a hallgatók az illető nyelvből olyan nyelvismeretet szerezzenek, amely a néppel való érintkezést lehetségessé teszi.

Minden tanfolyamot internátussal kötnek össze, ahol a hallgatók lakást és egész ellátást kapnak. Azok, akiket alapitványi helyre vettek föl, az internátusi ellátásban az alapitvány szerint ingyen, vagy féldijért részesülnek, a többi egész dijat fizet. A belügyi tárca terhére rendszeresitett helyeket a belügyminiszter tölti be. Azokat, akik egész dijat fizetnek, az igazgató veszi föl. Az internátusokban az ingyenes és féldijas helyek számát a belügyminiszter állapitja meg és a pályázati hirdetményben évenkint közzéteszi.

Amerikai tüzesetek.

Irta: Jeel.

A tüzek Amerikában mint nemzeti szórakoztató előadások minden emberöltővel népszerübbnek bizonyulnak. — Az amerikai tüzesetek teleines előrehaladásnak örvendenek kiállitásban és nagyszerüségben ugyannyira, — hogy egyenlő könnyüséggel képesek ugy a nemzeti labda játékokról, mint a dijbirkózásról és repülőgép versenyekről az audenciát maguk pártjára megnyerni. A tüzek élvezettel és lelkesedéssel tele bámulói a pörkölt mogyoró árulóktól kezdve a milliomosokig sorakoznak. — Egy hatásos tüz előállitása többe kerül mint egy grad operáé és többnyire sokkal kevesebbet jövedelmez.

A tüzek okozói sokszor a tul fütött kémények, a berugott fütők, cigaretták, keresztező vezetékek, robbanó kályhák és rosszul menő üzletek.

Ha egy épület lázba jő egyike a fent emlitett okok által, ugy a tüzoltókat hivják, akik a helyzet rettenetességét azzal toldják meg, hogy a zongorát, kanárit és a sikoltozó szakácsnét kiméletlenül lefecskendezik.

Amerikának vannak a legjobbnak bizonyult viz-fecskendői és ami természetes is, mert hisz neki háromszor annyi tüzesete van, mint a többi kontinensoknak együttvéve.

A tüz legtöbbnyire éjjeli látogató, borzasztóbb és rettenetesebb látogató, mint a betörők, hitelezők, vagy politikai küldöttségek. Majdnem minden amerikai állampolgár volt legalább is egyszer életében abba a helyzetbe kényszeritve, hogy tüz esetén a reggel korai órákban cilinderrel fején egy függönybe burkolódzva ereszkedjék le a füstös mélységbe az arra szánt kötéllel, egyik karján egy kis csecsemővel s a másik karján a papirkosárral.

Ha tüz üt ki iskolákban, hotelokban, vagy szinházakban, a következmények leirhatatlan szomoruak szoktak lenni, mert a prodemináló amerikai szokás csak akkorra hozza az épületeket biztonságba, mikor már a lakók kiégtek.

Azonban minden ilyen nagy szerencsétlenség után szerencsére uj törvényeket hoznak és igy sok ember-élet lesz megmentve.

Számtalan férfi, nő és gyermek esett áldozatául a bizonyságnak, hogy a házak épitése törvény által kell, hogy szabályozva legyen. A legjobb fecskendők csak a 15-ik emeletig dobják fel a vizet, — mi történik akkor, ha a 30-ik emeleten ég? — szerencsére, hogy [illegible] és ajtóban kezdenek minden egyes emeletre oltókészüléket helyezni. Más országok reformokat adoptálnak és adoptáltak, mielőtt még a tüzesetek pánikot okozhatnának, — de mi nem vagyunk olyan fösvények a polgárainkkal. Amerikának elég polgára van és megengedheti, hogy pár ezeret minden évben felpörköljenek, mert hisz idegen országok öntik a kanditátokat naponta és a szentimentálizmus az emberi életre vonatkozólag igy teljesen fölösleges.

Száz és száz millió dollár értékü épület pusztult el tüz által évenként és igaz, hogy ezen tény ha a publikum erős kritikájának ki is van téve, még sincs kellőleg átvizsgálva. Nincs egy éve, hogy itt New-Yorkban a város legesleg közepén egy tüzmentes épület tizenkettedik emeletén egy női ruhagyár kiégett, száznegyvenhét fiatal leányélet esett áldozatul a legrémitőbb halállal, — ki elégett, kit a füst fojtott meg, de legtöbb az ablakon ugrott ki.

Ez történt esti 6—8 óra között. Másnap kiváncsiságból megnéztem a helyet, a hajborzasztó látványt sohasem fogom elfelejteni.

Sok várakozás és a nagy tömeg hullámzásától ide-oda lökdösve végre eljutottam az épület előtti járdához, ahol rendőrök állottak kordont. Az érdeklődőket ilyen esetekben nagyon sok baj és sokszor durva eljárással is alig lehetett visszatartani. A járda homályos összetett üvegtáblákból volt, mely a pincehelyiségekben levő gépházat tartotta világosságban és azon az egy helyen, ahova a leányok a magasból leugráltak, egy terjedelmes ür tátongott, tehát nemhogy szörnyethaltak, hanem legtöbbje a gépek közé esett s a mozgó gépek között lelte halálát.

E következménye a rossz épület törvényeknek igazán borzasztó példával szolgált.

Dacára, hogy a tüz Amerikának nagy ellensége, de egyrészben az épitkezés előrehaladását is biztositja, mert általa veszitjük el a hetvenes évek régi stylusu épitkezését, amely gyorsan ad helyet a modern arhitekturának.

Eladó motorkerékpár.

Egy két lóerős Puch-gyártmányu motorkerékpár teljesen jókarban olcsón eladó. — Érdeklődők szerkesztőségünkhöz forduljanak.

Wotan lámpa

• A legjobb és a legtartósabb [illegible] lámpa. [illegible] 70% [illegible]

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MÜVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-körut 38. Gróf-utca 13.

Gondolatok a polgári leányiskola céljáról.

Irta: Barabás János.

Mindenki tapasztalhatta, aki a legutóbbi években mutatkozó kulturális (műveltségi fejlődésre valló törekvéseket figyelemmel kisérte, hogy hazánk nagyközségei, törvényhatósági és rendezett tanácsu városaiban az utóbbi időkben valóságos versengés folyik egy-egy polgári fiu, vagy leányiskola fölállitasa érdekében.

Aki nem szokott az érdekesebb, fontosabb társadalmi célok, elvek, küzdelmek fölött könnyelmüen napirendre térni, hanem az ilyen tüneteknek az *okát* próbálgatja magának megmagyarázni, hamarosan rájöhetett arra a meggyőződésre, hogy ***manapság a polgáriiskola a nemzetibb, a leggyakorlatibb és egyuttal a legolcsóbb középfoku iskolatypusa Magyarországnak.*** Legnemzetibb, mert nem az ókori klasszikus, latin-görög műveltség emlékein rágódik és nem fordit évenkint közel 300 (!) órát egy teljesen holt nyelvnek, a latinnak a megtanitására. (Igaz ugyan, hogy még nem láttam eleven embert, aki a gimnázium 8 osztályát elvégezvén, latint tényleg tudott volna!) Erős nemzeti irány mutatkozik a polgáriskolában azért, mert azt az időt, amit egyéb középfoku iskolák az előbb emlitett célok elérésére forditanak, a polgáriskola a magyar nyelvi erőteljesebb és praktikusabb képzésre, a hazafias irányu irodalmi termékek megértésére és megkedveltetésére, az önálló fogalmazó-képesség elsajátitására, a nemzeti közgazdaság tételeinek, az üzleti élet, a polgári ügyiratok megismerésére használhatja föl; a történelem tanitásánál nem az események észben-tartását, hanem a nemzet valóságos életének: a földmüvelés, ipar és kereskedelem, bányászat, müvészet és tudomány, szóval: a nemzet kulturális fejlődésének időről-időre változó alakulatait tüzi ki céljául.

A leggyakorlatibb, mert a reális tanitási tárgyakra esik az egész polgári iskolai oktatás sulypontja. A polgári iskolákban már eddig is intenziven tanitották a természettudományokat, az ábrázoló mértant, a legtöbb iskolában a kézügyességet, (anyagipar, fa-faragás, kertgazdaságtan stb.), a most kifejlődő 7 osztályu polgáriskolákban meg épen a gyakorlatiság fejlesztése a cél, azzal, hogy lesznek 1) gazdasági irányu, 2) ipar-technikai és 3) kereskedelmi irányu polgáriskolák. (Ez utóbbinak az önálló alakját látjuk a mai kereskedelmi iskolákban, melyek ugyancsak a polgáriskolákból fejlődtek ki.)

Hogy a polgáriskoláknak a szemmel látható elterjedettségük és óriási látogatottságukból következtethető nagy népszerüségük mellett is (kb. 40000 tanuló!) bizonyos ellenszenvvel és zsibbasztó közönnyel kell megküzdeniök, annak okát részint az iskolában, részint a társadalomban kell keresnünk.

Ezekre az okokra akarok én kitérni, jelesebben a polg. leányiskolával kapcsolatban.

Legelsősorban egy tényre hivom föl a t. olvasó figyelmét. Arra, t. i., hogy amig más müveltebb államokban az *élet* teremtette meg az iskolákat, addig nálunk Magyarországban megforditva történik a dolog: mi az iskolával akarjuk az életet megteremteni. Hogy egy hasonlattal éljek: a nagy iparállamokban azért épitenek vasutakat, hogy az óriási menynyiségü iparcikket rajtuk szállithassák; nálunk azért épitenek vasutakat, hogy ezzel majd ipart és kereskedelmet teremtsenek. (Ezzel nem mondom azt, hogy talán a közlekedési eszközök az ipart és kereskedelmet nem fejlesztik, mert a kölcsönösség, az egymásrahatás is meg van.) Igy állunk a polgáriskolákkal is. Magyarországon hiányzott (és hiányzik ma is) az erőteljes müvelt polgári elem, az u. n. középosztály. Kevés a müvelt földmivelő, az általános és szakmüveltséggel biró iparos és kereskedő. Hazánkban még ma is csak két csoportot ismer a köztudat: van »paraszt« és van »ur«. Az iparos és kereskedő elhelyezése tehát valahol Ég és Föld között van, akár a Mohamed koporsója. Ez az osztály nem is adja szivesen a fiát iparra, leányát iparosnak, nagyobb urnak tartván magánál pl. a hivatali, vasuti, póstai ugynevezett »alkalmazott« urakat, akiken sokszor meg is található az uri máz, a külső uri látszat, de a vasalt nadrág zsebjeibe ritkán kerül havi 60—70 K-nál nagyobb fizetés . . .

A polgáriskolákról egy időben az a vélemény volt elterjedve, hogy azok holmi irodai segédszemélyzetet és más elszerencsétlenült szellemi proletárt akarnak gyártani. Ezért volt meg az ellenszenv is a polgáriskolák iránt. Ez az ellenszenv azonban — hála a Jehovának — kezd lassankint eloszlani, amint ez az iskoláról táplált helytelen vélemény is kihalófélben van. A polgáriskolák célja, amióta Eötvös báró és Csengeri, ez a két halhatatlan nevü nemzeti nagyság azokat megalkották, azóta soha sem az érettségi pályákra való előkészités, hanem mindig a földmivelői, ipari és kereskedelmi pályákra való képzés volt. Hogy a magyar társadalom urhatnámsága ezt a célt elferditve használta föl, arról az iskola nem tehet. No, de igy van nálunk a kereskedelmi iskolával is! Hány szülő küldi fiát, leányát a kereskedelmibe, pedig esze ágában sincs belőlük kereskedőt nevelni. Hány 2—400 holdas földmives küldi fiát gazdasági akadémiára, földmives-iskolába és mikor a fiu kikerül az iskolából, nem megy haza a gyönyörü kis birtokra gazdálkodni, inkább hivatalt keres, tehát elmegy más gazdaságokba »felügyelő«-nek, botos ispánnak, vagy legjobb esetben — dijtalan gyakornoknak . . . Hiába: a mi fiatalságunkba nagyon nehéz belenevelni az önállóságra, az üzleti szellem önálló érvényesitésére való törekvést. Inkább kell neki a cifra nyomoruság, mint a vagyoni jólét és az ezzel járó erkölcsi függetlenség! De nagyrészt okai ennek a szülők is, akiknek legtöbb vágyuk szokott lenni, ha fiukat egy »biztos« állásban látják (legtöbbször nyomorogni), leányukat biztos állásu ember oldalán cifrálkodni.

A tájékozatlan szülők, amikor fiaikat, leányaikat polgáriba adják, akkor gyermekeiket »tanittatni« akarják. Jól értsük meg: »tanittatás« alatt nálunk rendesen a tudományos (értelmiségi) pályára való előkészitést értik, mert az iparra és kereskedelemre való előkészitést ugy mondják, hogy pl. »inasnak *adlak*«, boltosnak *adlam*, stb. — Egy különben elég intelligens ismerősöm pl. a 7 osztályu polgáriról való beszélgetésünk közben ezzel a kérdéssel fordult hozzám: »Hát aztán, milyen pályára képesit az a polgáriskolai 7-ik osztály?« Mikor mondtam, hogy az még egyik pályára se *képesit*, csak *előkészit* a gyakorlati pályákra, csak kibökkentette azt, amit előre tudtam: »Nem ér az semmit! Ki az a boloud, aki hét esztendei tanulás után géplakatosnak vagy müasztalosnak megy?«

No hát kérem ez a mi jelleges fölfogásunk! A magyar ember, különösen a hazai faju nép gondolkodasa! A mi népünk csak most kezd megérni arra, hogy egy önálló üzletembert becsüljön annyira, mint egy olyan alig-urat, aki nyomorult fiksz-fizetéssel, de »biztos« állásban robotolja végig az életét.

Nem az iskola, hanem a társadalmi fölfogás a helytelen, amikor azt mondják: a polgáriból nem lehet az, ami a gimnáziumból! Persze, hogy nem, mert a polgári nem is akar arra előkészitení, amire a gimnázium!

Ez a fölfogás teremti meg nálunk azokat a társadalmi eltolódásokat is, amik — sajnos — a polgári fiu-, különösen pedig a polg. leányiskolák révén ma megvan. A polgáriskolákat végzett leány már alsórendü munkának tartja a főzést, a baromfitenyésztést, a kerti munkát, sőt tovább megyek: egyáltalán minden munkát! Azt képzeli, hogy az a »modern« nő, aki nem dolgozik; hogy a müveltséggel csak a tétlenség, a dologtalanság fér össze; hogy a müvelt uriasszony egyebet se tesz, csak az ablakon nézeget ki, az utcán cifrálkodik, zongorázik, regényt olvas (vagy apróhirdetéseket!) és a szlónon heverész! Az ilyen fölfogás teremti meg aztán a legszebb tragiédiakat! Eszembe jut a pesti házmesterem leányainak az esete, akiknek az apjuk, anyjuk éjjel nappal dolgozott, egyik cipőt csinált, másik; harisnyát kötött gépen, hogy csak előkeritsék leányaikuak a cifra ruhát és fizessék a tandijat, a zongoraórákat, az idegen nyelvekért járó dijakat, stb. Meg is lett az eredmény!

Tisztességes iparosemberek nem merték elvenni őket (hogy is merték volna, mikor azoknak francia regény és Chopinmuzsika kell, nem pedig háztartás, gyermeknevelés!) tisztviselők, hivatalnokok meg már ismerik az ilyen zsánert, szóval: a mi hölgyeink nem találták meg (talán nem is sokat keresték) a becsületes női hivatás betöltéséhez vivő utat, de megtalálták a másikat . . . Ilyen és ehhez hasonló sok-sok esetet tudnék csekély tapasztalataim közül itt elmondani, de nem akarom, hogy abba a téves nézetbe ringassam a t. olvasót, hogy talán a női iskoláztatásnak ellensége volnék. Nem! De csak arra kérem azon mélyen tisztelt szülőket, akik fiaikat, különösen pedig leányaikat a polgáriskolába küldik, hogy egy pillanatig se gondoljak azt, hogy ez az iskolatypus hivatalokra akar képesiteni! A polgáriskolák célja ugyanis az, hogy megadják a fiu- és leánytanulóknak azt a müveltséget, amire egy magát intelligensnek tartó magyar honpolgárnak, honleánynak okvetlen szüksége van; hogy hazánk lakosságának lehetőleg minél nagyobb tömegét a gyakorlati életpályákra megnyerje; hogy minél több dolgozni tudó és dolgozni akaró, müvelt, önérzetes iparost, kereskedőt és ezeknek megfelelően finomlelkü, gondos és dolgos házi-asszonyt, gyermeket szerető és gyermeket okosan nevelni tudó családanyát készitsen elő a legszigorubb iskolára: az Életre.

A magyar ifjuséghoz!

Üdvözöllek, nemzetem reménye,
Ifjuság! Tied a szép jövő —
S te a hazáé, drága nemzetünké
Miénk vagy! Ó légy felfelé törő!

Ne kössön a por, tövis ne riasszon,
Ne rémitsen meg földi akadály;
S bár ostromolva, vészben és viharban
Te rettenthetlen s csüggedetlen állj!

Mert szived a nemzet szive. Jövődben
Ó lelkes, drága magyar ifjuság
E népnek sorsa rejlik! Érj gyümölcscsé
Te fennmosolygó, biztató virág!

Higyj! Istened, a nemzet édesatyja,
Neked munkádhoz uj erőket ád.
Hitedre épül jobb jövőnk reménye,
Ki téged áld — megáldja a hazát.

Remélj — reményünk záloga, ifjuság,
Ne ejtsen majd kétségbe a való
Amely ifju ábrándjaid lefosztja —
Remélj, e szó mindent befoglaló.

S szeresd a nemzet nyelvét, drága kincsét,
Szeresd a célt, amely felé törel;
Szeresd e szép hazát, e mindenünket,
Amely, ó ifjuság, benned remél!

S e három szent erénynek fényessége
Majd átvezet a pusztaságokon
S lelked legyőzi a nagy éj hydráit,
Lelked, mely minden nemessel rokon.

Légy üdvöz ujra hát, nemzet reménye,
Hazám virága, magyar ifjuság!
Ó lesz gyümölcs a nemzet ősi fáján
Ha ilyen édes rajta a virág!

Várady Antal.

HIREK.

Az igen tisztelt szülőknek!

A czelldömölki községi polgári fiuiskola I. osztályába a beirások a városháza tanácskozó termében szeptember hó 15. és 16. napján lesznek, délelőtt 9—12-ig, délután 2—4-ig, 17-én lesz az iskola megnyitása istentisztelettel, 18-án megkezdődnek az előadások.

A polgári iskola I. osztályába csak oly tanuló vehető fel, aki 9 évét már betöltötte és a IV. elemi osztály sikeres elvégzését iskolai bizonyitvánnyal igazolni tudja. A beirásnál minden tanuló születési és ujraoltási bizonyitványt is tartozik bemutatni.

A tandij 40 korona, ezt két részletben is lehet fizetni, egyik felét a beirás alkalmával, a másikat február hó elején. A beirás dija 5 K 30 fillér.

Czelldömölk, 1913. augusztus 28.

Hollósi Rupert sk.,
apát, iskolaszéki elnök.

Egyházkerületi közgyülés Kőszegen. Mult szerdán délelőtt az egyházkerületi evangeliumi egyesület tartotta közgyülését, amelyen számosan vettek részt az egész egyházkerületből. Madár Mátyás felpéci lelkész imádsága után Gyurátz Ferenc püspök magasszárnyalásu elnöki megnyitóban a társadalmi alakulásokról szólott. A tartalmas megnyitóbeszéd után Berzsenyi Jenő dr. egyházkerületi felügyelő emelkedett szólásra s indítványozta, hogy Gyurátz Ferenc püspök beszéde a jegyzőkönyvben megörökittessék. Kapi Béla a soproni származásu országos hirü körmendi lelkész, az egyesület jegyzője terjesztette elő ezután az egyházmegyei lelkészegyesületek működését felölelő terjedelmes jelentését. Varga Gyula kemenesaljai esperes a belmissziói ügyekről terjesztette elő jelentését, Scholtz Ödön soproni felső egyházmegyei esperes a vasárnapi iskoláról, Mesterházy László pápai másodlelkész pedig a cserkészetről tartott tanulságos felolvasást. A gyülést Gyurátz Ferenc püspök imádsága zárta be. Az egyházkerületi tanitóegyesület szintén tegnap délelőtt ült össze tanácskozásra a felsőbb leányiskola nagytermében. A gyülést Sass István surdi tanitó, egyesületi elnök nyitotta meg tartalmas beszéddel, melynek végeztével előterjesztette évi jelentését. Tanácskozás közben megjelent a tanitók körében Gyurátz Ferenc püspök, akit a tanitók lelkes örömmel üdvözöltek. A püspök itt a lelkészek és tanitók összetartó érzéséről és megértő lelkületéről tartott szép beszédet. Délben bankett volt, amelyen Gyurátz Ferenc püspök a királyra, Sass István tanitóegyesületi elnök Gyurátz püspökre és Berzsenyi felügyelőre üritett poharat. Felszólaltak még Berzsenyi Jenő dr., Breuer Jakab fertőmeggyesi lelkész és még számosan. Délután 5 órakor előértekezlet volt a templomban, este fél 7 órakor pedig gyámintézeti ünnepség.

Iskolai beiratások. A czelldömölki r. kath. iskolákban az 1913—14. iskolai évre a beiratások szeptember hó 2. 3. napján délelőtt 8—11 óráig eszköltetnek. Az ünnepélyes Veni Sancte . . . pedig szeptember 6-án (Szombat) reggel 8 órakor fog megtartatni.

Egy öreg matróna halála. Pénteken halt meg Czelldömölk legöregebb asszonya: Vörös N-né. Az öreg nő — magas kora dacára — télen nyáron, mindennap elment a templomba s legutóbb még kedden is ott volt. 1820. év március havában született, igy 93 éves elmult. Temetése nagy részvét mellett tegnap délután volt.

Felvétel Vasvármegye internátusi alapja által a megyei árvaházba. Vasvármegye internátusi alapjának választmánya augusztus 28-án teljesitette az általa Vasvármegye árvaházában fentartott kedvezményes helyekre a felvételeket. Felvettek Vasvármegye községi és megyei tisztviselőinek gyermekei és árvái közül 17 fiu és 18 leánygyermeket, kik az árvaházban az árvaházi gyermekekkel azonos bánásmód alá esnek és onnét látogatják a Szombathelyen levő különféle középiskolákat.

Lelkészavatás. Ma, augusztus 31-én a körmendi ev. templomban több lelkészjelöltet avat föl Gyurátz Ferenc püspök.

Műkedvelői előadás. Ma egyhete megismételték a Kemenesmagasiak a már előadott »János vitézt«. Az első előadást már mult számunkban ismertettük, de a második sem marad mögötte sem anyagi, sem erkölcsi tekintetben. Az egyes szerepekhez igazán pompásan sikerült megválasztani az egyes szereplőket. Különösen ki kell emelni ismét *Szabó* Erzsikét Iluska szerepében, ki megnyerő kedves hangjával és preciz játékával a közönség figyelmét teljesen lekötötte. A Kukorica Jancsi szerepében *Pálffy* Mihály, gyönyörü tenor hangjával és ügyes játékával; a Bagó trombitás szerepében *Smidéliusz* Sándor, behizelgő baritonjával és szintén ügyes, diskrét játékával, elárulták, hogy — mint egy jelenvolt fővárosi vendég is megjegyezte — nem egy eldugott faluba valók, hanem fővárosi előkelő szinpadra. *Báyer* Géza (a francia király) ez alkalommal még jobban tudta érvényesiteni szellemi szikráit, ami azután igen sokszor váltott ki a közönség soraiból hatalmas tapsokat. Eredeti, közvetlen játékával különösen kitünt *Bálint* Juliska a gonosz mostoha szerepében. De lehetetlen valamennyit felsorolni; az összes szereplők igazán mesterien, bámulatos ügyességgel állották meg helyüket. Jelmezeik is igazán eredetiek voltak. A rendezés nehéz munkáját *Szakál* László és *Magassy* Antal oly szakértelemmel, ügyességgel és minden legkisebb részletre, dologra kiterjedő figyelemmel végezték, hogy becsületére válnék bármely nagyvárosi szinháznak is. Igazán megelégedhetik eszméjének fényes sikerén *Szabó* István lelkész, ki tulajdonképpen az egész akciónak megpenditője és lelkes támogatója volt. Egyszóval, Kemenesmagasi lelkes ifjusága oly remek előadást produkált, hogy keresni kell helyet, hol őket fölülmulnák. — Meghivásra bárhova szivesen elmennek valamely célra, különösen jótékonycélra előadni a »János vitézt«, hogy a meghivottakat gyönyörködtessék szép daljátékukban. A két ünnepélyen befolyt 842 korona 30 fillér, levonva a kiadást, a tiszta jövedelem körülbelül 400 K. Felülfizettek: Benkó Béla 18 K. Berzsenyi Dezső, Molnár Béla 10—10 K. Beck Jakab és fia, Holzer és Kohn, Büchler Marcell, Domokos Ignác, Erdélyszky Emil, Guóth István, Horváth János, Braun testv., Mesterházy István, Mitzger Salamon, Spielmann és Gross, Tompa Elek, Tooh József, Uray Nándor utódai, Wimmer Lajos, Wolf Joel és fia 5—5 K. Horváth Antal, Szabó István 4—4 K. Sövény József 3·40 K, Kühár Sándor, Tompa László, Tompa Sándor, Reich Imre 3—3 K, Jánossy Ádám 2·40 K. Árvay Mihályné, Deutsch Ferenc, Dinkgreve Nándor, Guóth Gábor, Horler János, Jánossy Lina, Kohn Ádolf, Kovács Dénes, Reif Zsigmond, Smidéliusz József 2—2 K. Bisitzky Ödön, Böröndy József, Farkas Ignác, Fülöp Lajos, Huchthausen Frigyes, Károlyi István, Kiss Pálné, Pottyondy Pál, id. Salamon József, Steier Kálmánné, Zsiray András 1—1 K. Nagy János 80 fill. Magassy Lajos, Salamon János 50—50 fill. Erőss József, Erőss László, Piri Ferenc, Kiss Kálmán 40—40 fill. Köves Gizus, Mestery József 10—10 fill. Fodor Istvánné 6 fillért.

Czelldömölk nagyközségének képviselőtestülete mult kedden gyülést tartott, melyen Kuliszeky Ernő kir. tanfelügyelő is megjelent, aki biztositotta a czelldömölkieket arról, hogy ha most megnyitják a *községi* jellegü polgári fiuiskolát, azt a közoktatási miniszter a jövő év szeptemberében állami kezelésbe átveszi. Erre a képviselőtestület egyhangu határozattal kimondotta, hogy a polg. fiuiskolát szept. 1-jén megnyitja, sőt a községi iskolai gondnoksag tagjait is megválasztotta, elnöknek Hollósy Rupert dömölki apatot: ket tanári állásra pedig kiirta a pályázatot. Ez alkalomból dr. Pletnits Ferenc elhunyt fia emlékére 2000 K alapitványt tett.

Vármegyei pótadók kivetése 1913. évre. Az állami egyenesadók folyó évi kivetése befejezést nyervén, elrendelte Vasvármegye alispánja az ezen adókon nyugvó vármegyei pótadóknak szeptember hó végéig leendő kivetését. Kivetendő lesz: 1. tisztinyugdij pótadóban 1½%, 2. kultur pótadóban ½%, 3. vasuti pótadóban ½%, 4. laktanya pótadóban 3½%, együtt 6%. A vármegye alispanja megengedte a községeknek, hogy ezen négyféle pótadót ne külön-külön, hanem egységesen, együtt 6%-kal vethessék ki; elrendelte azonban, hogy a lajstrom végén az egyik-egyik pótadónemre eső összeg külön feltüntettessék és hogy az együttesen beszedett pótadóknak a kir. adóhivatalhoz való beszállitásanál a napizárlat után külön-külön fel legyen tüntetve, hogy a befolyt pótadóból egyik-egyik pótadó nemre mily összeg esik. Ehhez képest tehát jut %-ban kifejezve, az esetenként beszedett összegekből: 1. tisztinyugdij pótadóra 25%, 2. kultur pótadóra 8·33%, 3. vasuti pótadóra 8·33%. 4. laktanya pótadóra 58·34%, együtt 100%. A mult évi hátralékból befolyó pótadók azonban pontosan azon alapok javára szedendők, szállitandók be, számolandók el amelynél hátralékban maradtak. Ott tehát, ahol sok a mult évi hátralék, az egyesitett kezelés nem ajánlatos, mert a beszedett összegek elszámolása nagy nehézséggel jár.

Körállatorvosi állás szervezése a járásban. A földmivelésügyi miniszterium jóváhagyta Vasvármegyének a körállatorvosok tartása tárgyában alkotott szabályrendeletét, amely szerint a járásban fekvő Jánosháza, Karakó, Nemeskeresztur, Keléd, Boba, Egyházashetye, Kemenespálfa, Hosszufalu, Duka, Kissomlyó, Borgáta, Nagyköcsk és Kisköcsk egy körállatorvosi kört alkotnak. A községeknek most f. évi október 1-ig a székhely és a fizetés megállapitása tárgyában kell nyilatkozniok.

A **Germania** egy 25 éves egyénnek csak 665 koronába kerül minden ezer koronás biztositás, ha mind a 20 éven át is fizeti a dijakat. 30 évesnek pedig 698 koronájába.

Tolvaj suhancok. Berta Kálmán és Horváth József 16 éves hőgyészi suhancok belátogattak Czelldömölkre s a hetipiacon ellopták Habar Jánosné tárcáját, melyben 26 korona készpénz és egy köves arany gyürü volt. A csendőrség a korán rossz utra tért suhancokat feljelentette a kir. járásbiróságnál.

A magyar buza sikertartalma. Köztudomasu dolog, hogy a liszt jóságára, s az abból készült tészta minőségére elhatározó befolyással van a buza sikértartalma. E tekintetben a magyar buzák nagyon elsőrangúak, s magas sikértartalmuk valóban páratlanul áll. Utóbbi években azonban külföldi szakértők mindgyakrabban bizonyitják, hogy buzánk sikértartalma apadóban van, ami jórészt talajunk foszforsavtartalmanak csökkenésére vezethető vissza. E külföldi tamadasokkal szemben szaktudósaink elég sikeresen védekeznek ugyan, elvitázhatatlan tény azonban, hogy talajunk foszforsav tartalmanak apadasával buzánk minősége is romlik, mindenütt ott, ahol csak istalló trágyat használnak, abból is kelettenél kevesebbet. Ellenben rendkivül javul minőségileg is buzánk ha foszforsav tartalmu műtrágyát — szuperfoszfátot is alkalmaznak alá, amely tehát nemcsak mennyiségileg fokozza a termést igen jelentékenyen és hasznot hajtóan, hanem annak ugy hektoliter sulyát, mint a szem teltségét, lisztességét és acélosságát — tehát minőségét is feltünően javitja.

Hol a jó bor? Mult szerdán délben a helybeli Korona-vendéglőben ebédezett egy tábornok; a délutáni vonattal pedig mar Pápára utazott s ott egy ismert szállodába szállott be. Este, mikor vacsorájához bort kért (bár jót óhajtott és kivánt,) olyant adtak neki fel, mely szerinte élvezhetetlen. Másnap a kora hajnali vonattal »ordinánc«-át átküldte Czelldömölkre *Domokos* Ignác Korona-vendéglőshöz azzal a meghagyással, hogy tőle 10 liter olyan bort vigyen, mint amilyet előtte való napon nála ivott, de ugy, hogy már délre a bor Pápán legyen! — Domokos maga töltötte meg az üvegeket ugyanabból a badacsonyi *muskolályból*, mint amilyent előtte való napon a tabornok ivott. — Ilyenformán Pápán nem igen lehet jó borral dicsekedni, ha már egy ily előkelő katonatiszt is Czelbe küld borért!

Szergényi levelezőnk értesit bennünket: Községünkben, eddig ismeretlen okból, mult vasárnap délután tüz keletkezett, amely aztán a község keleti oldalát majdnem egészen elpusztitotta. A sok házon kivül számos gazdának gabonatermését elpusztitotta. A kár körülbelül 100.000 K. A szerencsétlenségben még az a szerencse, hogy Szergényi Geiszt Jenő nagybirtokos a kárvallottaknak részben egészen ingyen, részben nagyon olcsón ad épületfát.

Uj gondnok. Emlitettük annak idején, hogy a szombathelyi uj közigazgatási internatus (bentlakásra berendezett nevelőintézet) gondnoki állását pályázat utján fogják betölteni. Nem hinne senki, hogy erre az állásra hányan és mily »előkelő-egek« pályáztak! Gondnoknak lenni kevés gonddal — nem is lehet rosszul szituált pozició! A mult napokban értesitette a belügyminiszter a vármegye főispánját, hogy a gondnoki állásra a járásunkban is jól ismert Hanny Józsi-t tömördi bérlőt nevezte ki, aki bérletét majd valakinek atadja, hogy az uj épület átadásakor elfoglalhassa gondnoki állását.

Szén drágulás. Október hónapban a szénfogyasztoknak nem lesz valami kellemes meglepetésben részük. Ugyanis a szénbányák és a szénnagykereskedők elhatározták, hogy október elsejétől a szén árát 15 százalékkal fölemelik.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

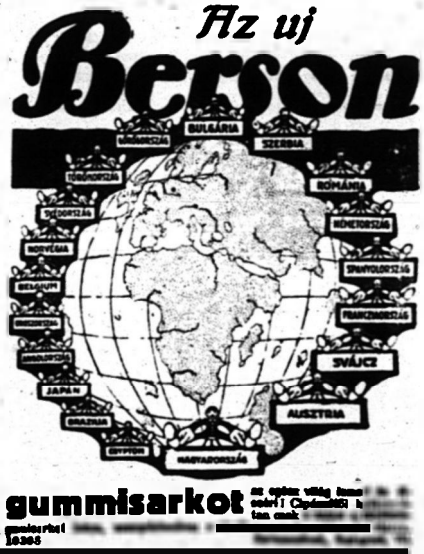

Kiadó üzlethelyiség. A Kossuth Lajos-utca ujonnan épült emeletes házában (Dinkgreve-féle ház) egy szép, TÁGAS ÜZLET MELLÉKHELYISÉGGEL KIADÓ.

Pályázat iparszakiskolai ösztöndijakra. A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet iparszakiskolai ösztöndijakra. Az ösztöndijak egyenként 100 illetve 200 koronára rúgnak és a hazai iparszakiskolák, felső ipariskolák, illetve iparművészeti iskoláknak az 1913—1914. tanévre beiratkozott azon jó előmenetelű, kifogástalan magaviseletű és szegénysorsu rendes tanulói számára rendelvék, akik a kamara kerületében (tehát Moson, Sopron, Vas vagy Zala vármegyében, esetleg Sopron sz. kir. városban) birnak illetőséggel. A kérvények legkésőbb 1913. évi szeptember hó 12-ig benyujtandók. Az ösztöndijak odaitélésénél előnyben részesülnek azok a tanulók, akiket a kamara tanulmányaikban már eddig is ösztöndijjal támogatott.

A vasvári járásban a sertésvész megszünt, szert az összes községeket feloldottak a zár alól.

KEDVEZMÉNY LAPUNK ELŐFIZETŐINEK!!

[illegible]

RÓZSI

ÉS EGYÉB ELBESZÉLÉSEK

cimmel novella-kötetet adott ki. A mintegy más oldalra terjedő kötetben egy csomó igen sikerült elbeszélés van, melyekben az itó megfigyelései, impressiói annyira figyelemreméltók, hogy bátran s a legmelegebben ajánljuk a kötetet kedvezményül lapunk olvasóinak.

Mindenki, aki lapunkra előfizet, megkapja a művet, ha ezen igazolást vesznek és 40 fillér díjat hozzák bekülді.

A mű bolti ára:

2 korona.

Hálanyilvánitás.

Mindazon jó rokonainknak, ismerőseinknek, barátainknak, akik elhunyt édesanyánk **özv. Szakács Istvánné** sz. Kecskédy Mária temetésén megjelentek, avagy részvétüket nyilvánitották és ezáltal fájdalmunkat enyhitették, fogadják köszönetünket.

A gyászoló család.

ELADÓ HÁZ.

Czelldömölkon, a Dömölki-utcában egy ház, mely áll: 5 lakasból és nagy szabad területből — házhelynek is alkalmas — azonnal, olcsón eladó.

Bővebb értesitéssel szolgál:

Kreiner József.

Pályázat.

A czelldömölki uj községi polgári fiuiskolánál egy nyelvi és történeti, továbbá egy mennyiségtani szakra képesitett

tanitói

állásra pályázatot nyitok.

Illetmény **2000** K fizetés és **480** K lakbér. Az egyik tanerő **az igazgatói teendőkkel bizatik meg 200** korona dijazással. Az állások csak az 1913/14. iskolai évre szólnak és ideiglenes jellegűek.

A pályázatok **folyó évi szeptember hó 9-ig** alulirotthoz nyujtandók be.

Czelldömölk, 1913. évi augusztus hó 28-án.

Hollósi Rupert

apát, iskolaszéki elnök.

Dunántuli Mész- és Téglagyárak r. t.

Központi irodája: Sümeg (Zalam.)

Telefon int. Sümeg 6. szám.

Levél és sürgönycim: Mészgyárak, Sümeg (Zalam.) Gyártelepek: Sümeg, Szentgál, Ajka, Ugod és Városlődön.

Legjutányosabb beszerzési forrás a legkiválóbb minőségű **oltatlan falmészben és mészhydrátban.**

Gyors és pontos szállitás bármely mennyiségben és bármely állomásra. Kérjük saját érdekében szükségletének fedezése előtt ajánlatunkat bekérni. **Kartellen kivül.**

SZALAY GYULA

temetkezési vállalata

CZELLDÖMÖLKÖN. SÁGI-UTCA.

Nagy választékban raktáron tartok diszes érc és fakoporsókat, koszorukat és minden a temetkezéshez szükséges cikkeket.

Hullaszállitást s minden egyéb megbizást a legnagyobb gonddal, pontossággal végezek úgy, hogy a gyászoló családnak akár helyben, akár vidéken, miről sem kell gondoskodni.

Temetéseket a legegyszerűbbtől, a legdiszesebbekig elvállalok és azokat a kegyelet megadásával végzem. Ravatalokat felállitok; mely célra pompás diszletek állanak rendelkezésemre.

Városunk vidéke n. é. közönségének szives jóindulatát kérve, vagyok mély tisztelettel

Szalay Gyula asztalos, Czelldömölk, Sági-utca.

LEGSZEBB

vágott és cserépvirágok

: mindenkor kaphatók :

KOSZORUK

alkalmi csokrok, a legizlésesebben, olcsó árban azonnal készülnek

BERECZ LAJOS

kereskedelmi kertészetében

CZELLDÖMÖLKÖN.

Virágüzlet: Kossuth Lajos-utca.
Kertészeti telep: Sági-ut.

ZAKOTS ISTVÁN

kelmefestészete és vegyészeti ruhatisztitó intézete

PÁPÁN, Szentbenedek-tér 16.

(Saját házamban.)

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Steckenpferd liliomtejszappan

elérhetetlen hatásu szeplők eltávolitására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyithatunk. Gyógytárakban, Drogeriákban, Illatszer és fodrászüzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatásu női kézápolásra a Bergmann »Manera« liliomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

Tisztaság — Egészség!

Ha fájnak a lábai: menjen gőzfürdőbe.

Ha fáj a dereka: menjen gőzfürdőbe.

Ha éjjel dőzsöl: menjen gőzfürdőbe.

Ha egészséges: menjen gőzfürdőbe,

hogy ezt a kincset megóvja.

Masszás és tyukszemvágás.

Pápai gőz- és kádfürdő

reggel 6 órától egész nap nyitva. Csütörtökön délelőtt és délután a gőzfürdőt hölgyek használhatják.

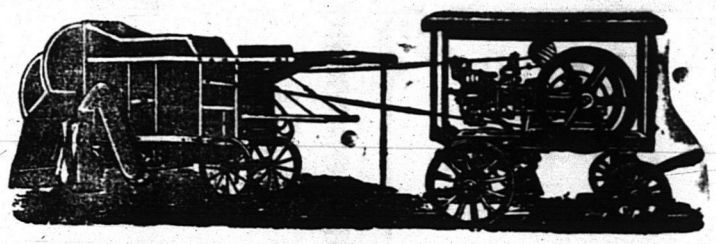

Gépjavitó és kovácsműhely.

Tisztelettel hozzuk a n. é. közönség b. tudomására, hogy Czelldömölkön a Gyár-utcában (Kórházkert mellett) saját telkünkön épült uj műhelyünkben

mezőgazdasági gépjavitó és kovács-műhelyt

rendeztünk be.

Elvállaljuk gőzgépek, benzinmotorok, cséplőgépek, vetőgépek, járgányok, szivattyuk, stb szakszerű javitását.

Mindennemű kovácsmunkákat, lóvasalást a legpontosabban teljesitünk. Szives pártfogást kérve.

kiváló tisztelettel

Varga Testvérek, gépészek.

ELADÓ HÁZ.

Czelldömölkön a Szentmárton-utcában egy ujonnan épült lakóház, melyen 1 szoba, konyha és éléstár van, 745 négyszögöl gyümölcsöskerttel azonnal eladó.

Bővebb értesités kiadóhivatalunkban nyerhető.

ELADÓ

kertészet

A Sági-utcában levő kereskedelmi kertészetemet azonnal olcsón eladom.

Sulok István, kertész.

Automobilok, kerékpárok, irógépek, varrógépek, mérlegek, mindennemű műszerészeti dolgok javitását pontosan és lelkiismeretesen teljesitjük.

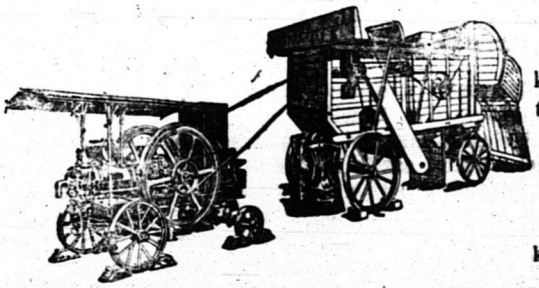

Motorokhoz szükséges alkatrészeket raktáron tartunk. Épületekhez vasredőnyöket, tolórácsokat, napvédőernyőket készitünk.

A jelenkor igényeinek megfelelő legujabb rendszerű gépekkel, különféle esztergapadok, amerikai gyorsfurógép stb. felszerelt villamüzemű nagyszabásu gépműhelyünkben mindenféle pari és gazdasági gépeket szakszerűen javitunk

Takáts és Schmidt Czelldömölk,

Sági-utca 30. szám alatt.

ELADÓ portál.

Egy kevesset használt

üzleti portál

olcsón eladó

Érdekiődők lapunk szerkesztőségénél nyernek bővebb felvilágositást.

Birtok-vétel.

300—500 holdas birtok készpénzfizetés mellett kerestetik sürgősen megvételre Vasvármegyében. Eladni szándékozók kéretnek, hogy a birtok nagyságát, minőségét, árát és fekvési helyét lapunk szerkesztőségével közöljék.

Olcsó bor.

Balatonmelléki 1912. évi termésü boraimat, ha azokból legalább 50 liter rendeltetik, 70 filléres árban eladom. Bármikor kapható.

Domokos Ignác, szállodás.

Szalóky Zsigmond

kőfaragó

Czelldömölk.

Sirkőraktár: Szentháromság-tér.
: Kőfaragó-telep: Kis-utca.

Homokkő-, márvány-, gránit- és syenit sirkőraktár.

Kataszteri földméréshez szükséges köveket raktáron tartok.

Epületmunkát és mindennemü javitásokat elfogadok és azokat jutányos áron készitem.

Sághegyi ó bor

megvételre kerestetik.

Eladók szerkesztőségünkben jelentsék a mennyiséget és árt.

GERMANIA

Életbiztositó Részvénytársaság Stettinben. Alapitva 1857-ben.

Magyarországi igazgatóság Budapesten.

Képviselet Kemenesalja és vidékére nézve Czelldömölk (Rákóczi-utca 34. sz.)

Biztositási állomány 1912. év végén: Egy milliárd és 113 millió korona

Biztositéki alap 1912. év végén 480 millió korona. **Nyereménytartalék** 40 millió korona

A „**Germánia**" a Németbirodalom egyik legnagyobb életbiztositó társasága és kivül áll a magyarországi biztositó társaságok kartelén.

Életbiztositásokat köt a legmérsékeltebb dijak mellett és évi tiszta nyereményeinek 95%-át a biztositó felei között osztja szét. Ennek folytán pl. **egy 30 éves egyénnek 20 évre szóló 10000 koronás életbiztositása,** feltéve, ha az illető ez időt eléri, **csak 6222 koronába kerül.**

Egy csekély minimális pótdij alkalmazásával **kiterjed a biztositás munkaképtelenségre is, mely esetben a dijak fizetése megszünik és a biztositás időtartamának ideje alatt a biztositott 10%-os évi járadékot kap. Ezenkivül a társaság a biztositott összeget teljes egészében is kifizeti** a haláleset után, vagy pedig a biztositási időtartam lejárata után.

Egyéb előnyök: **Elévülhetlenség.** Egyéves fennállás esetén a kötvény nem évülhet el. Egy 20 évi tartamra szóló biztositás 5 éves fennállása esetén az egész biztositási tartamra teljes összegében van érvényben. **Megtámadhatatlanság.** A kötvény két éves fennállása után párbaj vagy öngyilkosság esetében sem támadható meg. **Világkötvény.** A biztositott minden külön pótfizetés nélkül kezdettől fogva tartózkodhat és utazhatik az egész földön. **Kölcsön és visszavásárlás.** Három évi fennállás esetén a legmagasabb kölcsonok és visszavásárlási összegek engedélyeztetnek.

Részletes számitással és felvilágositással az életkor és foglalkozás megjelölése után készséggel szolgál a

GERMANIA életbizt. részv. társaság, Kemenesalja és vidékének képviselete.

Nagy villanyer-re berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.